

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 157/11**

mun. Chișinău

30 martie 2022

Inspector principal de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Alexandru Stavinschi, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, inițiat în privința dnei Ozchelik Marina, născută la [REDACTED], IDNP: [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], consilier în Consiliul raional Rîșcani, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 27 decembrie 2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. Ț-1103/21, care la 27 decembrie 2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dna Ozchelik Marina, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților prin faptul exercitării simultane a mandatului de consilier în Consiliul raional Rîșcani și a funcției deținute în cadrul Secției Cultură Rîșcani.

La 24 ianuarie 2022, conform procesului verbal de inițiere a controlului, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dnei Ozchelik Marina, consilier în Consiliul raional Rîșcani, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților.

Prin scrisoarea nr. 04-11/422 din 25 ianuarie 2022, recepționată la 31 ianuarie 2022, dna Ozchelik Marina a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform răspunsului Comisiei Electorale Centrale, înregistrat în cadrul Autorității la 07 februarie 2022 cu nr. 873, dna Ozchelik Marina exercită mandatul de consilier în Consiliul raional Rîșcani, validat prin hotărârea Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 01 noiembrie 2019.

Conform materialelor anexate la răspunsul Consiliului raional Rîșcani, înregistrat în cadrul Autorității la 19 ianuarie 2022 cu nr. 381, s-a stabilit că, în baza ordinului nr. 27 din 01 iunie 2020 a Secției Cultură Rîșcani și a contractului individual de muncă nr. 3 din 01 iunie 2020, dna Ozchelik Marina a fost angajată în calitate de meșter popular cu 0,5 salariu începând cu 01 iunie 2020.

La 25 ianuarie 2022, prin scrisoarea nr. 04-11/422, recepționată la 31 ianuarie 2022, dna Ozchelik Marina a fost invitată la sediul Autorității Naționale de Integritate, să prezinte punctul de vedere asupra eventualei încălcări a regimului juridic al incompatibilităților și la 28 februarie

2022, a expediat punctul de vedere înregistrat în cadrul Autorității la 02 martie 2022 cu nr. 1660, în care a indicat: ”prin procesul verbal de inițiere a contorului nr. 66/11 din 24.01.2022 se constată că Ozchelik Marina a fost ales consilier în Consiliul raional Rîșcani din 16.11.2019 fiind subiect al declarării averii și intereselor personale potrivit art. 3 din Legea nr. 133/2016.

Se constată prin procesul verbal nominalizat că Ozchelik Marina deține funcția de meșter popular de 2 ore pe zi a Direcției Cultură a raionului Rîșcani în același timp, astfel, creând o situație de incompatibilitate în contrazicere cu art. 16 din Legea nr. 133/2016 și art. 13 alin. 2 din Legea integrității nr. 82/2017.

Prin scrisoarea din 15 februarie 2022 au fost explicate drepturile persoanei supuse controlului, inclusiv dreptul la apărare, care a fost folosit de ANI din 21.02.2022, inclusiv s-a solicitat admiterea avocatului [REDACTAT] în procesul de control, eliberarea copieii procesului verbal de inițiere a controlului de incompatibilitate și drepturile de a face cunoștință cu materialele dosarului acumulat.

Prin hotărârea judecătoreii Drochia sediul Rîșcani din 01.11.2019 a fost confirmată legalitatea alegerilor locale din 03.11.2019 r. Rîșcani și validată alegerea lui Ozchelik Marina în funcția de consilier local în Consiliul raional Rîșcani.

Prin declarația de avere și interese personale din 26.03.2021 Ozchelik Marina a declarat că deține în calitate sa de meșter popular – 2 ore pe zi a Direcției Cultură a r. Rîșcani.

Reieșind din norma invocată de inspectorul ANI – Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local se prevede:

Art. 7. – (1) Mandatul alesului local este incompatibil cu:

c) calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură prezidentului raionului, primăriei, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei;

d) calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale);

e) alte cazuri stabilite prin lege, inclusiv cele prevăzute la art. 84 al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Art. 8. – (1) Alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art. 7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținută sau î-și va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității.

[Art. 8 modificat prin Legea nr. 134 din 17.06.2016, în vigoare 01.08.2016]

Funcția de meșter popular al Direcției Cultură a r. Rîșcani nu este o funcție publică, reieșind din cerințele Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Fiind angajat (meșter popular) al Direcției Învățământ Tineret și Sport r. Rîșcani, nu rezultă că această funcție este o subdiviziune a autorităților administrației publice locale (aparatură prezidentului raionului, primăriei, primărie și direcții, secții și alte subdiviziuni).

Statele de personal a Aparaturii prezidentului raionului Rîșcani aprobat prin Decizia Consiliului raional nr. ¼ din 12.06.2003 – nu intră Direcția Cultură a Consiliului r. Rîșcani.

Conform Regulamentului Direcției Cultură r. Rîșcani aprobat prin Decizia Consiliului raional nr. 01/17 din 13.03.2019 rezultă –

Direcția Cultură r. Rîșcani este subordonată Ministerului Educației și Culturii, în activitatea sa se bazează de Regulamentul propriu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 404 din 16.06.2015 și de Consiliul raional Rîșcani, are statut de persoană juridică, reieșind din Extrasul din Registrul de stat a întreprinderilor CIS ASP, cod fiscal 1007601011009 dispune de stampilă cu denumirea sa și de cont bancar, finanțarea se efectuează din bugetul raional conform legislației în vigoare.

Reieșind din prevederile menționate mai sus Direcția Cultură a Consiliului raional Rîșcani nu constituie o Subdiviziune a aparatului prezidentului raionului Rîșcani, deci nu este în subordinea directă și astfel, nu este în contrazicere cu art. 7 lit. c) din Legea nr. 768 din

02.02.2000 privind statutul alesului local, dar nici în contradicție cu lit. d), deoarece Ozchelik Marina nu deține funcția de șef sau adjunct al căreiva structuri subordonate autorităților publice locale – Consiliul r. Rîșcani.

La fel, Ozchelik Marina nu a încălcat nici Legea nr. 158 din 2008, deoarece în temeiul art. 25 alin. (2^a) Nu se află în stare de incompatibilitate, în sensul prevederilor acestei norme, deoarece funcționarul public nu activează în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public, potrivit fișei postului.

Se pretinde că este lipsă faptul de incompatibilitate stabilită de ANI în procesul verbal de inițiere a controlului, deoarece nu întrunește semnele calificative a noțiunii indicate în Legea nr. 158/2008 dar nici în Legea nr. 768/2000 – menționate mai sus.

Aprecierea eronată a legii materiale a dus la emiterea unor concluzii pripite, incorecte, nefondate și neîntemeiate despre încălcările privind incompatibilitatea funcției de ales local Ozchelik Marina conchise de inspectorul ANI.

Reieșind din cerințele Legii materiale persoana publică a fost obligată se demisioneze în mod individual din funcția deținută în termen de 30 de zile de la data constatării incompatibilității, făcând referire la Legea nr. 158 din 2008 și Legea nr. 982/2017.

Însă această restricție nu este aferentă cazului lui Ozchelik Marina, deci indică la lipsa faptului incompatibilității prin interpretarea art. 25 alin. 2-1 din Legea nr. 158 din 2008, dar și ajungând la concluzia că cazul ultimei nu cade sub incidența Legii nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local.

Deci, Ozchelik Marina nu a încălcat Legea nr. 325 din 2013 și nr. 132 din 2016 ce reglementează domeniul politicii anticorupție națională și asigurarea climatului de integritate națională, ori, probe în acest sens nu au fost constatate și faptul imputat nedovedit.

În conformitate cu cele menționate mai sus a solicitat: emiterea soluției de încetare a procesului de control pe motivul lipsei faptului de incompatibilitate în privința lui Ozchelik Marina”.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Ozchelik Marina, exercitând mandatul de consilier, este subiect al declarării averii și intereselor personale.

Potrivit art. 16 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectul declarării averii și intereselor personale se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Conform art. 7 alin (1) lit. c) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local, mandatul consilierului este incompatibil cu calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură prezidențială raionului, primăriei, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei.

În conformitate cu prevederile Legii 263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, prevederile literei c) se aplică funcționarilor publici și angajaților din subdiviziunile autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială.

Conform art. 8 alin (1) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local, *alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art. 7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau î-și va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității.*

În urma examinării în ansamblu a tuturor circumstanțelor de fapt constatate în baza materialelor acumulate, conform principiului pertinentei, concluziei, utilității și veridicității acestora, inspectorul de integritate concluzionează că dna Ozchelik Marina a încălcat regimul

juridic al incompatibilităților, prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate manifestată prin exercitarea simultană a mandatului de consilier în Consiliul raional Rîșcani și a funcției de meșter popular în cadrul Secției Raionale Cultură Rîșcani, din următoarele considerente:

La 01 iunie 2020, exercitând mandatul de consilier în Consiliul raional Rîșcani, dna Ozchelik Marina a fost angajată în funcția de meșter popular în cadrul Secției Raionale Cultură Rîșcani, subdiviziune a administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitatea administrativ – teritorială, în speță a Consiliul raional Rîșcani.

Potrivit art. 7 alin (1) lit. c) și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, precum și Legea nr. 263/2012 privind interpretarea acestui articol, mandatul de consilier este incompatibil cu calitatea de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială, iar dna Ozchelik Marina avea obligația de a demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul de consilier în Consiliul raional Rîșcani sau de a depune mandatul de consilier până la 01 iulie 2020, însă a continuat starea de incompatibilitate.

Totodată, analizând punctul de vedere a persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate menționează că:

- Referitor la argumentul că *”Funcția de meșter popular al Direcției Cultură a r. Rîșcani nu este o funcție publică, reieșind din cerințele Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și dna Ozchelik Marina nu a încălcat prevederile Legii nr. 158/2008”*, este de menționat că inspectorul de integritate nu a invocat faptul că dna Ozchelik Marina deține o funcție publică în conformitate cu Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și respectiv acest argument nu are nici o relevanță în examinarea speței. Totodată, în art. 7 alin (1) lit. c) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, legiuitorul a prevăzut că mandatul de consilierului este incompatibil nu doar cu calitatea de funcționar public, dar și de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale. Astfel, pentru stabilirea existenței stării de incompatibilitate este necesar ca subiectul controlului să dețină simultan mandatul de consilier și să exercite calitatea de angajat în structurile administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitatea administrativ – teritorială, cu condiția că această stare nu a fost soluționată în termen de 30 de zile de la apariție ei.
- Referitor la argumentul că *”Direcției Cultură r. Rîșcani, nu este o subdiviziune a autorităților administrației publice locale (aparatură președintelui raionului, primăriei, primărie și direcții, secții și alte subdiviziuni)”*, este de menționat că la 25 martie 2022, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată răspunsul Consiliului raional Rîșcani cu nr. 2347, la care au fost anexate documentele solicitate potrivit cărora s-a constatat că:
 - La 13 martie 2019, Consiliul raional Rîșcani a emis decizia nr. 01/17, prin care la pct. 7 a aprobat Regulamentul de activitate a Secției Cultură.
 - Conform Regulamentului de activitate a Secției Cultură a Consiliului raional Rîșcani, anexat la răspuns, s-a constatat că:
 - Pct. 1.1: Secția Cultură este o subdiviziune a Consiliului raional Rîșcani.
 - Pct. 1.2: Secția Cultură este subordonată Ministerului educației, Culturii și Cercetării – în domeniile metodologice și politica culturală și Consiliului Raional – în domeniile administrare și asigurare financiară.
 - Pct. 1.3: Secția este persoană juridică, dispune de cont în bancă, ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova și cu denumirea deplină a subdiviziunilor, foaie cu antet în limba de stat, alte simboluri aprobate și înregistrate conform legislației.
 - Conform organigramei aparatului președintelui și subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional Rîșcani: Secția Cultură este o subdiviziune a Consiliului raional Rîșcani.

Astfel, inspectorul de integritate constată că Secția Cultură a Consiliului raional Rîșcani este o subdiviziune a administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitatea administrativ – teritorială și anume a Consiliul raional Rîșcani.

Conform art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, *în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.*

Totodată, potrivit art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, *în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:*

a) *încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională.*

b) *după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.*

Conform art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, *inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin.(1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăției al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.*

În speța de control, inspectorul de integritate a stabilit că dna Ozchelik Marina se află în situație de incompatibilitate din 01 iunie 2020 și nu a soluționat situația de incompatibilitate în termen de 30 de zile de la apariția acesteia. Mai mult ca atât, luând în considerație că situația de incompatibilitate nu a fost soluționată până la moment, în scopul soluționării și neadmiterii continuării acesteia, inspectorul de integritate consideră necesar aplicarea art. 39 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Potrivit art. 23, alin. (3) di Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal constituie temei pentru tragere la răspundere disciplinară, contravențională și/sau, după caz, pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.*

Conform art. 23, alin. (6) di Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor eligibile, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.*

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (3), (6) și (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 7, alin (1), lit. c) și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, Legea 263/2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

- 1.** Se constată că dna Ozchelik Marina a încălcat regimul juridic al incompatibilităților prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate manifestată prin exercitarea simultană a mandatului de consilier în Consiliul raional Rîșcani și a funcției de meșter popular în cadrul Secției Raionale Cultură Rîșcani.
- 2.** Se sesizează Comisia Electorală Centrală, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea ridicării mandatului de consilier în Consiliul raional Rîșcani, a dnei Ozchelik Marina.
- 3.** Se decede, dna Ozchelik Marina, din dreptul de a exercita funcții publice, funcții de demnitate publică și mandatul de consilier, pe o perioadă de 3 (trei) ani din data încetării de drept a mandatului său sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.
- 4.** Se înscrie dl Ozchelik Marina în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică și exercitarea mandatului de consilier, din data încetării de drept a mandatului său sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.
- 5.** Se aduce la cunoștința dnei Ozchelik Marina, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău str. Teilor 4).

**Inspector principal de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Alexandru STAVINSCHI